

komst. For personer medregnes gevinsten eller tabet til kapitalindkomsten.

Andelsforeninger, der er omfattet af bestemmelsen, er andelsforeninger, der omfattes af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 3. Det vil sige foreninger, hvis formål er at fremme medlemmernes fælles erhvervsmæssige interesser gennem deres deltagelse i andelsforeningens virksomhed som aftagere, leverandører el. lign. Det er herudover et krav, at der skal være mindst 10 medlemmer, og at omsætningen med ikke-medlemmer ikke væsentligt eller længerevarende overstiger 25 pct. af den samlede omsætning. Betingelserne er uddybet i selskabsskattelovens § 1, stk. 2 og 3.

Beløb, som en andelsforening udbetaler til en andelshaver ved udtræden af foreningen, anses for vederlag for tilbagesalg af andele til det udstedende selskab. Hele afståelsessummen beskattes i så fald efter reglerne i ligningslovens § 16 B, medmindre der gives dispensation. Opnås der dispensation finder reglerne i nærværende bestemmelse anvendelse.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til § 2 b, stk. 1, i den nuværende aktieavancebeskatningslov.

Efter bestemmelsen skal gevinst og tab ved udlodning af likvidationsprovenu fra andelsforeninger medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. For personer skal gevinsten eller tabet medregnes til kapitalindkomsten. Om andelsforeninger omfattet af bestemmelsen henvises til bemærkningerne til stk. 1.

Bestemmelsen omfatter kun den situation, hvor udlodningen finder sted i det kalenderår, hvori andelsforeningen opløses endeligt. Ved udlodning af likvidationsprovenu forud for det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, beskattes hele udlodningen som udbytte, jf. ligningslovens § 16 A, medmindre der er opnået dispensation. Opnås der dispensation, beskattes gevinst eller tab ved likvidationsudlodningen efter nærværende bestemmelse.

Til stk. 3

Bestemmelsen svarer til § 2 b, stk. 4, i den nuværende aktieavancebeskatningslov.

Reglen om andele i andelsforeninger går forud for reglerne i §§ 8, 9, 12-14 (almindelige aktier), § 17 (næringsaktier), § 19 (aktier og investeringsforeningsbeviser udstedt af investeringssskaber), § 31 (gave, arv og arveforsud), § 32 (indskud/udlodning fra pensionsopsparing), § 36 (aktieombytning) og § 47 (hovedaktionærmedslag).

Til stk. 4

Bestemmelsen svarer til § 2 b, stk. 5, i den nuværende aktieavancebeskatningslov.

Hvis andelsforeningen er stiftet før den 22. maj 1987, og afståelse ikke er sket for at undgå beskatning efter stk. 2, så omfattes gevinst ved afståelse af andelsbeviset m.v. ikke af nærværende bestemmelse, men af de øvrige regler i aktieavancebeskatningsloven.

Det er som nævnt en betingelse, at afståelse ikke er sket for at undgå likvidationsbeskatningen efter stk. 2. Ved bedømmelsen heraf må der ses på de samlede omstændigheder omkring afståelsen. Forhold, der i den forbindelse må tillægges betydelig vægt, vil være, hvorvidt overdragelsen af andelen sker sammen med en overdragelse af virksomheden (som videreføres) eller i forbindelse med driftsomlægning eller virksomhedsophør, hvor erhververen reelt er i stand til at udnytte andelen som et naturligt led i sin virksomhed, idet erhververen f.eks. driver samme slags virksomhed som overdrageren. Indtræder erhververen ved at overtage andelen i en forpligtelse til at levere eller aftage et produkt, taler dette for, at overtagelsen sker som led i en erhvervsvirksomhed.

Såfremt der er tale om salg af andelen til den udstedende andelsforening, må et sådant tilbagesalg som udgangspunkt sidestilles med en delvis likvidation. Hvis det efter andelsforeningens vedtægter er et krav, at overdragelse af andelen sker gennem foreningen, således at overdragelsen dels fremtræder som en overdragelse fra andelshaver til andelsforeningen, dels som en overdragelse fra andelsforeningen til en erhverver, der reelt er i stand til at udnytte andelen som et naturligt led i sin virksomhed, dvs. situationen reelt er den, at andelsforeningen alene optræder som formidler, vil overdragelsen dog alt efter omstændighederne kunne anses for omfattet af reglen i stk. 4.

Reglen i stk. 4 finder ikke anvendelse, såfremt overdragelse af andele, herunder overdragelse gennem andelsforeningen, kan finde sted som følge af en vedtægtsændring efter den 22. maj 1987. Dette fordi der i en sådan vedtægtsændring kan ligge et forsøg på omgåelse af beskatningen efter stk. 2.

En række samtidige overdragelser foretaget af flere andelshavere i samme andelsforening vil kunne indicere, at overdragelsen sker med henblik på at undgå beskatning af likvidationsprovenu. Hvis andelsforeningens medlemskreds overvejende består af medlemmer, der er indbyrdes økonomisk forbundne, kan reglen i stk. 4 ikke finde anvendelse. Dette vil f.eks. være tilfældet, såfremt den overvejende del af medlemskredsen består af koncernforbundne selskaber,